

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет

Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

НОВА ІСТОРІЯ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ ТА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	032 Історія та археологія: Історія

Затверджено рішенням Ради з якості

Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

Стогова Ольга
Володимирівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Власенко Валерій Миколайович

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Історія	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Дегтярьов Сергій Іванович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Дегтярьов Сергій Іванович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Власенко Валерій Миколайович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 4-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 80 год. становить контактна робота з викладачем (48 год. лекцій, 32 практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Історія Середніх віків, Давня та середньовічна історія України
Додаткові умови	Історія України Нового часу
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення сучасного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі Нової історії країн Західної Європи та Північної Америки, її методів, теорій та концепцій, історіографії, класифікації країн регіону за їх політичною, економічною, соціальною системами, релігійно-конфесійною та культурною ознаками, особливостями державного устрою та міждержавних відносин, визначення місця провідних країн регіону у світовому історичному процесі у XV ст. – 1918 р.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Історія Нового часу (кінець XV ст. - 1871 р.)
Тема 1 Вступ. Перехідна доба до Нового часу Предмет і завдання курсу. Перехідна доба до Нового часу. Абсолютизм в Європі. Політична система. Нідерландська революція.

<p>Тема 2 Англійська буржуазна революція</p> <p>Англія напередодні революції. Буржуазна революція. Англія наприкінці XVIII – на початку XIX ст.</p>
<p>Тема 3 Війна за незалежність у Північній Америці. США</p> <p>Англійські колонії в Північній Америці. Війна за незалежність у Північній Америці. Конституція США. Соціально-економічний і політичний розвиток Канади.</p>
<p>Тема 4 Французька революція XVIII ст.</p> <p>Франція напередодні революції. Періодизація та основні події революція. Результати і наслідки революції.</p>
<p>Тема 5 Франція та Європа в період наполеонівських війн</p> <p>Консульство та перша імперія. Внутрішня політика. Зовнішня політика. Війни наполеонівської Франції. Віденський конгрес.</p>
<p>Тема 6 Франція на шляху до демократії (1815-1871 рр.)</p> <p>Державний устрій. Липнева революція 1830 р. Революція 1848 р. Друга імперія.</p>
<p>Тема 7 Великобританія у 1815-1871 рр.</p> <p>Державний устрій. Внутрішня політика. Економічний розвиток. Чартизм.</p>
<p>Тема 8 Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р.</p> <p>Німецькі держави у XVII - першій половині XIX ст. Революція 1848-1849 рр. Об'єднання Німеччини.</p>
<p>Тема 9 Імперія Габсбургів (середина XVII – 1870-ті рр.)</p> <p>Володіння Габсбургів. Австрійська імперія. Революція 1848-1849 рр. в Австрії. Революція 1848-1849 рр. в Угорщині. Утворення Австро-Угорщини.</p>
<p>Тема 10 Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр.</p> <p>Італія під іноземним пануванням у XVII-XVIII ст. Італійські держави в першій половині XIX ст. Революція 1848-1849 рр. в Італії. Об'єднання Італії.</p>
<p>Тема 11 США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США</p> <p>США в першій половині XIX ст. Громадянська війна. «Реконструкція» Півдня. Канада.</p>
<p>Тема 12 Розвиток культури, науки і техніки у XVIII – 1860-х рр.</p> <p>Розвиток науки і техніки. Відкриття у галузі математики та природничих наук. Філософія. Література і мистецтво.</p>
<p>Модуль 2. Історія Нового часу (1871-1918 рр.)</p>
<p>Тема 13 Соціально-економічний розвиток в останній третині XIX – на початку XX ст.</p> <p>Концепції розвитку капіталізму. Індустріальне суспільство. Економічні процеси. Соціальний розвиток.</p>

<p>Тема 14 Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст. Наслідки буржуазних революцій. Нові тенденції в розвитку політичних систем. Розвиток соціалістичних і робітничих ідей.</p>
<p>Тема 15 Культура, наука і техніка в останній третині XIX – на початку XX ст. Розвиток технічного прогресу. Наукові досягнення. Література і мистецтво. Повсякденне життя.</p>
<p>Тема 16 Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст. Загальна характеристика міжнародних відносин. Утворення військово-політичних блоків. Локальні війни та конфлікти.</p>
<p>Тема 17 Великобританія в останній третині XIX – на початку XX ст. Державний устрій. Соціально-економічний розвиток. Громадські організації. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 18 США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст. Державний устрій. Економічний розвиток. Громадське життя. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 19 Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. Третя республіка Франко-пруська війна 1870–1871 рр. Паризька комуна. Державний устрій. Економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 20 Німецька імперія у 1871-1918 рр. Державний устрій. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 21 Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст. Державний устрій. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 22 Італія в останній третині XIX – на початку XX ст. Політична система. Дж. Мадзіні. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 23 Країни Піренейського півострова в останній третині XIX – на початку XX ст. Політичні системи Іспанії та Португалії. Соціально-економічний розвиток Італії та Португалії. Зовнішня політика Іспанії та Португалії.</p>
<p>Тема 24 Перша світова війна Передумови і причини війни. Плани військово-політичних блоків. Головні військові дії. Результати і наслідки війни.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Знати предмет, специфіку, періодизацію й основні проблеми Нової історії країн Західної Європи та Північної Америки.
PH2	Виявляти, аналізувати й опрацьовувати історичні джерела досліджуваного періоду

PH3	Визначати специфіку історичного розвитку провідних країн Західної Європи та Північної Америки.
PH4	Пояснювати особливості еволюції політичної, економічної та соціальної систем, розвитку культурної та релігійної сфер в країнах регіону.
PH5	Розуміти взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР1	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПР2	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПР3	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
ПР4	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПР5	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Вступ. Перехідна доба до Нового часу
Лк1 "Вступ. Перехідна доба до Нового часу" (денна) Предмет, періодизація, методи дослідження історії Нового часу. Джерельна база та література з курсу. Криза традиційного суспільства. Розклад феодалізму. Початок розвитку капіталізму. Найманий працівник і буржуа. Мануфактура. Епоха Відродження. Здобутки в галузі науки і культури. Великі географічні відкриття. Перші колоніальні імперії. Нові форми ідеології. Реформація. Контрреформація. Поступове складання націй. Абсолютна монархія. Тридцятилітня війна. Нідерландська революція.
Тема 2. Англійська буржуазна революція
Лк2 "Англійська буржуазна революція" (денна) Соціально-економічні зрушення напередодні революції. Аграрна революція. Реформація в Англії. Політична система. Підкорення Ірландії. Боротьба з Іспанією за панування на морі. Англійська буржуазна революція. Інтерпретації революції. Пресвітеріани. Пуритани. ІнDEPENDенти. Левеллери. Диггери. Передумови, причини, привід, періодизація, наслідки революції. Еволюція політичної системи. Аграрна і промислова революції. Конституційна монархія. Біль про права 1689 р. Внутрішня і зовнішня політика.

<p>Пр1 "Англійська буржуазна революція" (денна)</p> <p>Соціально-економічний розвиток Англії напередодні революції. Релігійно-ідеологічні чинники революції. Політичні передумови революції. Конфлікт між Карлом I та Довгим парламентом на початку революції. Початок революції. Громадянські війни.</p>
<p>Пр2 "Англійська буржуазна революція" (денна)</p> <p>Англійська республіка. Протекторат О. Кромвеля. Реставрація Стюартів. Правління Якова II. Декларація про віротерпимість. «Славна революція» 1688–1689 рр. Суспільно-політичні погляди індепендентів, левелерів та дигерів. Значення революційних подій в Англії.</p>
<p>Тема 3. Війна за незалежність у Північній Америці. США</p>
<p>Лк3 "Війна за незалежність у Північній Америці. США" (денна)</p> <p>Утворення англійських колоній в Північній Америці. Їх соціально-економічний і політичний розвиток. Формування північноамериканської нації. Передумови та причини конфлікту колоній з метрополією. Головні події Війни за незалежність. Дж. Вашингтон. Континентальні конгреси. «Декларація незалежності» 1776 р. Проголошення США. Версальський мирний договір. Конституція США 1787 р. Поправки до Конституції. Державний устрій. Французька колонізація Канади. Паризький мир 1763 р. Конституційний акт 1791 р.</p>
<p>Пр3 "Війна за незалежність у Північній Америці. США" (денна)</p> <p>Соціально-економічний розвиток та політичний устрій колоній Великобританії в Північній Америці в середині XVIII ст. Суспільно-політичні ідеї мислителів та державних діячів: Б. Франклін, Т. Джефферсон, Т. Пейн; Д. Адамс, Д. Медісон, О. Гамільтон. Дж. Вашингтон та становлення американської державності.</p>
<p>Пр4 "Війна за незалежність у Північній Америці. США" (денна)</p> <p>Проголошення незалежності. Декларація незалежності. Конституція 1787 р. Білль про права 1791 р. Особливості війни за незалежність як першої американської революції.</p>
<p>Тема 4. Французька революція XVIII ст.</p>
<p>Лк4 "Французька революція XVIII ст." (денна)</p> <p>Політична система. Протекціонізм. Економічне та політичне становище. Соціально-становна структура. Ідеологія Просвітництва. Гуманізм. Перший період (1789–1792). «Декларація прав людини та громадянина» 1789 р. Конституція 1791 р. Законодавчі збори. Другий період (1792–1793). Національний конвент. Третій період (1793–1794). Якобінська диктатура. Конституція 1793 р. Термідоріанський переворот. Четвертий період (1794–1799). Конституція 1795 р. Директорія. Результати та наслідки революції.</p>
<p>Пр5 "Французька революція XVIII ст." (денна)</p> <p>Економічний розвиток Франції напередодні революції. Соціальна структура. Політична система. Криза абсолютизму.</p>

<p>Пр6 "Французька революція XVIII ст." (денна)</p> <p>Селянський рух напередодні революції 1789 р. «Великий селянський переляк». Муніципальна революція. Аграрне законодавство Установчих зборів. Аграрні декрети Законодавчих зборів. Аграрні закони 1793 р. Селянський рух в період якобінської диктатури.</p>
<p>Пр7 "Французька революція XVIII ст." (денна)</p> <p>Встановлення та сутність якобінської диктатури. Історіографія революції й якобінської диктатури. Діячі революції: Ж.-Ж. Дантон, Л.- А. Сен-Жюст, М. Робесп'єр.</p>
<p>Тема 5. Франція та Європа в період наполеонівських війн</p>
<p>Лк5 "Франція та Європа в період наполеонівських війн" (денна)</p> <p>Державний переворот 18 брюмера (9 листопада) 1799 р. Консульство (1799–1804). Конституція 1799 р. Державний устрій. Проголошення першої імперії (1804). Внутрішня політика. Централізація системи управління. Сприяння розвитку промисловості, сільського господарства, стабілізація фінансової системи. Примирення з католицькою церквою. Цивільний кодекс 1804 р. Коаліції держав проти революційної і наполеонівської Франції. Війни наполеонівської Франції. Падіння Імперії. Віденський конгрес. Священний союз.</p>
<p>Тема 6. Франція на шляху до демократії (1815-1871 рр.)</p>
<p>Лк6 "Франція на шляху до демократії (1815-1871 рр.)" (денна)</p> <p>Державний устрій. «Хартія 1814 року». Реставрація правління Бурбонів. Революція 1830 р. Передумови, причини, головні події, результати. Зміни в державному устрої. Основні політичні організації. Економічний розвиток. Завершення промислової революції. Головні галузі виробництва. Революція 1848 р. Передумови, причини, головні події, результати та наслідки. Повалення монархії. Проголошення Другої республіки. Конституція 1848 р. Державний устрій. Переворот 1851 р. Друга імперія (1852-1870).</p>
<p>Тема 7. Великобританія у 1815-1871 рр.</p>
<p>Лк7 "Великобританія у 1815-1871 рр." (денна)</p> <p>Державний устрій. Політична система. Віги. Торі. Перша парламентська реформа. Муніципальна реформа. Друга парламентська реформа 1867 р. Внутрішня політика. Економічний розвиток. Завершення промислової революції. Провідні галузі виробництва. Регіоналізація промисловості. Машинне виробництво. Торгівля. Банківська система. Транспорт. Тред-юніони. Рух чартизму. Причини появи, мета, вимоги, напрямки (види). «Народна хартія» 1838 р. Результати діяльності чартиського руху.</p>
<p>Тема 8. Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р.</p>

Лк8 "Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р." (денна)

Німецькі держави. Князівський абсолютизм. Утворення Пруського королівства. «Освічений абсолютизм» Фрідріха II. Революція 1848–1849 рр. Передумови, причини, головні події, результати та наслідки. Перший загальноімперський парламент у Франкфурті-на-Майні. Конституційний процес. Передумови, причини, концепції, основні етапи, результати та наслідки об'єднання Німеччини. Австро-пруська війна 1866 р. Пруський канцлер Отто фон Бісмарк. Проголошення Німецької імперії 1871 р. Державний устрій імперії.

Пр8 "Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р." (денна)

Державний устрій. Економічний розвиток. Соціальна структура. Революція 1848–1849 рр. Об'єднання Німеччини.

Тема 9. Імперія Габсбургів (середина XVII – 1870-ті рр.)

Лк9 "Імперія Габсбургів (середина XVII – 1870-ті рр.)" (денна)

Володіння австрійських Габсбургів. Прагматична санкція 1713 р. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II. Соціально-економічний розвиток. Державний устрій. Зовнішня політика. Революція 1848–1849 рр. в Австрії. Конституція 1848 р. Початок роботи австрійського парламенту. Повстання. Розпуск парламенту. Припинення дії конституції. Революція 1848–1849 рр. в Угорщині. Проголошення угорським сеймом Угорської республіки. Інтервенція російської армії. Проголошення Австро-Угорщини.

Тема 10. Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр.

Лк10 "Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр." (денна)

Економічна становище. Політичний устрій італійських держав. Франко-італійські війни. Ватикан. Дж. Савонарола. Революція 1848–1849 рр. в Італії. Перша італо-австрійська війна. Установчі збори в Римі. Проголошення Римської республіки. Друга італо-австрійська війна. Конституція Римської республіки. Об'єднання Італії. Сардинське королівство – центр боротьби за об'єднання Італії. Створення Італійського королівства 1861 р. Об'єднання країни довкола Італійського королівства 1870 р.

Пр9 "Австрійська імперія й Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр" (денна)

Австрійська імперія. Державний устрій. Економічний розвиток. Революція 1848–1849 рр. в Австрії й Угорщині. Італія під іноземним пануванням у XVII-XVIII ст. Італійські держави в першій половині XIX ст. Революція 1848–1849 рр. в Італії. Об'єднання Італії.

Тема 11. США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США

Лк11 "США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США" (денна)

Територіальні зміни. Демографічна ситуація. Промислова революція. Фермери та плантатори-рабовласники. Політичний устрій. Двопартійна система. Наростання кризових явищ. Протистояння Півдня, Заходу та Півночі і Сходу. Громадянська війна. Конфедерати. Юніоністи. «Реконструкція» Півдня. Зміни територіального устрою. Система управління. Громадянські права колишніх рабів. Загострення суперечностей між Великобританією та Канадою. Національно-визвольна війна 1837–1838 рр. Здобуття самоуправління.

Пр10 "США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США" (денна)
США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США. «Реконструкція»
Півдня. Статус та політична система Канади.

Тема 12. Розвиток культури, науки і техніки у XVIII – 1860-х рр.

Лк12 "Розвиток культури, науки і техніки у XVIII – 1860-х рр." (денна)
Основні винаходи. Аеростат. Механізований токарний верстат. Пароплав. Підводний човен. Паротяг. Жаккардовий верстат. Газове освітлення вулиць. Велосипед. Фотографія. Пральна машина. Електромагнітний телеграф. Відкриття у галузі математики та природничих наук. Теорія походження Сонячної системи з туманності. Запровадження поняття «атомна маса». Вчення про еволюцію. Неевклідова геометрія. Філософія. Література і мистецтво. Німецька класична філософія. Стилi та напрямки в літературі і мистецтві.

Тема 13. Соціально-економічний розвиток в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк13 "Соціально-економічний розвиток в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)
Риси індустріального суспільства. Економічна модернізація. Типи модернізації. Ешелонна концепція розвитку капіталізму. Концепція локальних цивілізацій. Цивілізація. Культурно-історичний тип. Нові тенденції розвитку господарства. Друга промислова (технологічна) революція. Монополізація виробництва, торгівлі, банківської системи. Світові економічні кризи. Кризи 1893, 1900-1903, 1907–1908, 1914 рр. Демократичні зміни. Міграції населення. Урбанізація. Зміни соціально-класової структури.

Тема 14. Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк14 "Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)
Конституційний лад. Правова держава. Принцип поділ влади. Представницькі органи влади. Політичні права і свободи. Правова держава та її принципи. Громадянське суспільство. Партиїні системи. Виборчі системи. Виборчі права жінок. Національно-визвольний рух. Розвиток соціалістичних ідей. Р. Оуен, А. Сен-Сімон. Ш. Фур'є. П.-Ж. Прудон. Л.-О. Бланкі. Л. Блан. В. Вейтлінг. Ф. Лассаль. К. Маркс. М. Бакунін. Напрямки соціал-демократичного руху: ліві, центристи, праві. Р. Люксембург. К. Каутський.

Пр11 "Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)
Друга промислова революція. Нові тенденції в економіці. Монополізація виробництва. Соціально-демографічні зрушення. Політичні трансформації. Принцип поділу влад. Політичні та партійні системи.

Тема 15. Культура, наука і техніка в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк15 "Культура, наука і техніка в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Технічний прогрес. Дирижабль. Газова горілка. Бессемеровський конвеєр. Двигун внутрішнього згорання. «Мартенівська» піч. Динаміт. Залізобетон. Трамвай. Телефон. Кулетет. Фотоапарат. Кіноапарат. Радіоприймач. Трансатлантичний телеграфний кабель. Теорія еволюції. Відкриття радіоактивності. Теорія відносності. Стили і напрямки в літературі та мистецтві. Напрямки філософії. Урбанізація. Побутова техніка. Міська архітектура. Масова культура. Дозвілля. Засоби комунікації.

Тема 16. Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк16 "Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Співвідношення сил на міжнародній арені після Франко-пруської війни. Союз трьох імператорів 1873 р. Блок центральних держав. Троїстий союз. Антанта («Троїста згода»). Головні протиріччя між блоками. Об'єкти боротьби. Гонка озброєнь. II Інтернаціонал у системі міжнародних відносин. Локальні війни та конфлікти.

Пр12 "Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Система «Європейського еквілібріуму». Східна криза кінця 1870-х рр. Утворення військово-політичних блоків. Локальні війни та конфлікти. Шлях до глобального конфлікту.

Тема 17. Великобританія в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк17 "Великобританія в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Державний устрій. Політична система. Реформа місцевого самоврядування. Національно-визвольний рух в Ірландії. Утворення лейбористської партії. Соціально-економічний розвиток. Демографічна ситуація. Темпи промислового виробництва. Вивіз капіталу. Утворення монополій. Фрітредерство. Протекціонізм. Тред-юніони. Громадські організації. Зовнішня політика. Колоніальна експансія. Політика «блискучої ізоляції». Англо-німецькі суперечності. Антанта.

Тема 18. США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк18 "США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Політична система США. Сімнадцята поправка до Конституції США. Зміна системи виборів до Сенату. Утворення Канадської конфедерації. Статус домініону. Монополізація промисловості. «Справедливий курс» Т. Рузвельта. Соціально-економічні реформи. «Нова свобода» В. Вільсона. Закон Дауеса 1887 р. Расова сегрегація. Суфражизм. Зовнішня політика. Ізоляціонізм. Доктрина Дж. Монро. Невтручання у європейські країни. Експансіонізм. Доктрина «Очевидного призначення». Політика «великого кийка».

Пр13 "США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Державний устрій Великобританії та США наприкінці XIX – на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика Великобританії та США. Колоніальні війни.

Тема 19. Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. Третя республіка

Лк19 "Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. Третя республіка" (денна)
Франко-пруська війна 1870–1871 рр. Уряд національної оборони. Національна гвардія. Паризька комуна 1871 р. Повалення Другої імперії. Встановлення Третьої республіки. Конституція Третьої республіки (1875). Антиклерикальні закони. Економічний розвиток. Вивіз капіталу за кордон. «Панамська афера». Колоніальні володіння Франції. Протиріччя з Німеччиною та Великобританією. Поширення ідей повернення Ельзасу і Лотарингії.

Тема 20. Німецька імперія у 1871-1918 рр.

Лк20 "Німецька імперія у 1871-1918 рр." (денна)
Конституція 1871 р. Федеративний устрій. Форма правління. Канцлерство О. Бісмарка. Політика «культуркампфу». Політичні партії. Політичні реформи. Соціально-економічний розвиток. Завершення промислової революції. Протекціонізм. Транспорт. Модернізація армії. Зовнішня політика. Приєднання до Німеччини Ельзасу і Лотарингії. Система союзів. Заснування колоній у Південно-Західній та Східній Африці, на островах в Океанії. Франко-німецькі та англо-німецькі протиріччя.

Пр14 "Німецька імперія у 1871-1918 рр." (денна)
Франко-пруська війна 1870-1871 рр. Паризька комуна. Державний устрій Франції та Німеччини наприкінці XIX – на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика обох держав.

Тема 21. Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк21 "Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)
Державний устрій. Система дуалізму. Територіальний устрій. Статус територій. Національне питання. Імператор. Двопалатний парламент. Уряд. Місцева адміністрація. Політичні партії. Соціально-економічний розвиток. Перетворення Австро-Угорщини на індустріально-аграрну державу. Промисловість. Сільське господарство. Транспорт. Соціальне законодавство. Зовнішня політика. Союз з Німеччиною. Анексія Боснії та Герцеговини. Австрія і Балкани.

Тема 22. Італія в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк22 "Італія в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)
Виборча система. Італійське королівство. Політичні партії. Взаємовідносини з Папською областю (Ватикан). Рух «фаши». Соціалістичний рух. К. Кавур. Дж. Мадзіні. Дж. Гарібальді. Регіональні особливості економічного розвитку. Концентрація виробництва і капіталу. Зовнішня політика. Відносини з Австро-Угорщиною, Німеччиною та Францією. Колоніальні завоювання. Еритрея. Сомалі. Збройний конфлікт з Ефіопією. Анексія Триполітанії та Кіренаїки. Лозанський мирний договір 1912 р.

Пр15 "Австро-Угорщина й Італія в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)
Державний устрій Австро-Угорщини й Італії наприкінці XIX – на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток. Взаємовідносини обох країн. Зовнішня політика Австро-Угорщини й Італії.

Тема 23. Країни Піренейського півострова в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк23 "Країни Піренейського півострова в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Четверта революція в Іспанії (1854–1856). П'ята революція в Іспанії (1868-1873). Політична система Іспанії. Система касикізму. Національне питання. Баски. Каталонці. Політична система Португалії. Вищі органи влади. Політичні партії. Розвиток економіки. Головні галузі промислового виробництва. Концентрація виробництва і капіталу. Транспорт. Соціальні реформи. Зовнішня політика Іспанії та Португалії. Революція 1910 р. в Португалії. Проголошення республіки. Конституція Португалії 1911 р.

Тема 24. Перша світова війна

Лк24 "Перша світова війна" (денна)

Передумови і причини війни. Протириччя між провідними країнами світу. Боротьба за перерозподіл колоній, ринків збуту. Співвідношення сил на міжнародній арені. Сараєвське вбивство. Липнева криза. Плани військово-політичних блоків. План Шліффена. Бліцкриг. Головні військові дії. Західний і Східний фронт. Військові кампанії 1914 р., 1915–1916 р. та 1917–1918 рр. Вступ США у війну. Проекти мирного врегулювання. 14 пунктів В. Вільсона. Капітуляція країн Центрального блоку. Копм'єнське перемир'я.

Пр16 "Перша світова війна" (денна)

Передумови і причини Першої світової війни. Плани Антанти і Четверного союзу. Головні військові дії. Результати війни.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до лекцій
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Підготовка до практичних занять
НД4	Підготовка та презентація доповіді
НД5	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД6	Участь в обговоренні-дискусії (групові та парні)

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Проблемний семінар
МН3	Метод демонстрацій

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про Нову історію країн Західної Європи та Північної Америки як окремих період всесвітньої історії, її предмет, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців гуманітарного профілю (РН 1, РН 4, РН 5). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 2, РН 3, РН 6). Демонстрація презентацій передбачає ідентифікацію студентами країн регіону за їх

державним устроєм, політичною, економічною та соціальною системами, релігійно-конфесійним та чинниками (результати навчання РН 1, РН 2, РН 3, РН 5). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, семінарських занять, а також робота над презентацією для представлення групі та її обговорення (РН 2, РН 5). Під час підготовки презентації студенти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного й мислення, синтезу навчальної теорії та практичних дій (РН 6).

- участь в груповій роботі; - участь в конкурсах, олімпіадах, наукових симпозиумах тощо; - критична оцінка літератури; - виконання творчих завдань.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО2	Експрес-тестування
МФО3	Захист презентацій та рефератів
МФО4	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Огляд літератури
МСО2	Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)
МСО3	Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)
МСО4	Підсумковий контроль: екзамен

Контрольні заходи:

4 семестр	100 балів
-----------	-----------

МСО1. Огляд літератури		32
	усне опитування	32
МСО2. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		8
	звіт-конспект	8
МСО3. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)		20
	тестування	20
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен		40
	додатковий семестровий контроль	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

4 семестр		100 балів
МСО2. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		30
	звіт-конспект	30
МСО3. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)		30
	захист реферата	30
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен		40
	додатковий семестровий контроль	40

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних (40 балів) і письмових (40 балів) опитувань та індивідуальних презентацій (20 балів). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Після вивчення дисципліни проводиться додатковий семестровий контроль, який проводиться в письмовій формі.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	4880 Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з курсу "Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки": для студ. спец. 032 "Історія та археологія" / В. М. Власенко, Н. В. Лобко. Суми : СумДУ, 2021. 125 с.

2	Дейвіс Н. Європа: Історія / Пер. з англ. П. Тарашук, О. Коваленко. Київ : Основи, 2020. 1464 с.
Допоміжна література	
3	Баран З. А., Качараба С. П., Сіромський Р. Б., Чума Б. П. Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (кінець XV – початок XIX ст.) : навч. посіб. Київ : Знання, 2015. 533 с.
4	Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки (1492–1918 рр.): хронологія подій : навч.-метод. посіб. / Авт.-укл. О. С. Акунін. Миколаїв : Іліон, 2013. 604 с.
5	Нова історія країн Західної Європи й Північної Америки. XVII – 60-ті роки XIX століття : підруч. / За ред. Б. М. Гончара. Київ, 2013. 735 с.
6	Країни світу і Україна : енциклопедія : в 5 т. Т. 1. Північна Європа. Західна Європа. Південна Європа / Наук. ред. тому А. Г. Бульвінський. Київ : Фенікс, 2017. 564 с. URL: http://ivinas.gov.ua/uk/publikatsiji/entsyklopediia.html
7	Троян С. С. Німеччина у боротьбі за «місце під сонцем» (колоніальна та «світова політика» в 1884–1900 рр.) : Монографія. Київ: ВД «Кондор», 2017. 152 с.
8	Перша світова війна у фокусі історії (дипломатичні та політичні колізії Великої війни) : монографія / Наук. редакція С. С. Трояна. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 352 с.
9	Kawashima M. American History, Race and the Struggle for Equality [Електронний ресурс] : An Unfinished Journey. Singapore : Springer Singapore, 2017. 300 p.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
10	Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України". URL: https://ivinas.gov.ua/

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
денна форма навчання							
Модуль 1. Історія Нового часу (кінець XV ст. - 1871 р.)							
1	Вступ. Перехідна доба до Нового часу	5	2	0	0	3	0
2	Англійська буржуазна революція	8	2	4	0	2	0
3	Війна за незалежність у Північній Америці. США	8	2	4	0	2	0
4	Французька революція XVIII ст.	11	2	6	0	3	0
5	Франція та Європа в період наполеонівських війн	5	2	0	0	3	0
6	Франція на шляху до демократії (1815-1871 рр.)	5	2	0	0	3	0
7	Великобританія у 1815-1871 рр.	5	2	0	0	3	0
8	Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р.	7	2	2	0	3	0
9	Імперія Габсбургів (середина XVII – 1870-ті рр.)	5	2	0	0	3	0
10	Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр.	7	2	2	0	3	0
11	США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США	7	2	2	0	3	0
12	Розвиток культури, науки і техніки у XVIII – 1860-х рр.	5	2	0	0	3	0
Модуль 2. Історія Нового часу (1871-1918 рр.)							
1	Соціально-економічний розвиток в останній третині XIX – на початку XX ст.	5	2	0	0	3	0
2	Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст.	7	2	2	0	3	0
3	Культура, наука і техніка в останній третині XIX – на початку XX ст.	5	2	0	0	3	0
4	Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст.	7	2	2	0	3	0
5	Великобританія в останній третині XIX – на початку XX ст.	5	2	0	0	3	0

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
6	США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст.	7	2	2	0	3	0
7	Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. Третя республіка	5	2	0	0	3	0
8	Німецька імперія у 1871-1918 рр.	7	2	2	0	3	0
9	Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст.	5	2	0	0	3	0
10	Італія в останній третині XIX – на початку XX ст.	7	2	2	0	3	0
11	Країни Піренейського півострова в останній третині XIX – на початку XX ст.	5	2	0	0	3	0
12	Перша світова війна	7	2	2	0	3	0
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>48</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>70</i>	<i>0</i>

	<p>РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 032 Історія та археологія: Історія Рік навчання 2022 Семестр один семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Власенко Валерій Миколайович
Контактна інформація викладача	v.vlasenko@yur.sumdu.edu.ua +380 50 986 27 80
Час та місце проведення консультацій	Щопонеділка о 15.00-16.00, ауд. Н-213
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Google Meet
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/81c9a7c07744923079e0d82ec2df974e2347641
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	v.vlasenko@yur.sumdu.edu.ua +380 50 986 27 80
ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі).

<p>Політика оцінювання</p>	<p>Методи (види) сумативного підсумкового контролю: Усне опитування – 40 балів, звіт за результатами виконання практичних робіт (звіт-конспект) – 20 балів, оцінювання письмових робіт – 40 балів. Шкала та критерії оцінювання: Усне опитування і оцінювання письмових робіт: 0-23 балів – незадовільне виконання; 24-29 балів – непогано, але зі значною кількістю помилок; 30-36 - загалом правильна відповідь з певною кількістю помилок; 37-40 – відмінне виконання завдань з незначною кількістю помилок. Звіт за результатами виконання практичних робіт: 0-11 балів – незадовільне виконання; 12-14 балів – непогано написаний звіт-конспект, але зі значною кількістю помилок; 15-18 - загалом правильні записи у конспекті з певною кількістю помилок; 37-40 – відмінне написаний конспект з незначною кількістю помилок. До підсумкового контролю у формі письмового тестування допускається студент, який набрав 35 і більше рейтингових балів, якщо менше 35 балів – отримує оцінку «незадовільно», що передбачає повторне складання або повторне вивчення курсу.</p>
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
<p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.</p>

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної доброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР1, ПР3, ПР4	РН1	Лк1, Лк11, Лк15, Лк19, Лк2, Лк22, Лк23, Лк3, Лк4, Лк8, Лк9, Пр11, Пр12, Пр13, Пр14, Пр2, Пр4, Пр5, Пр6, Пр7, Пр8	НД1, НД2, НД3, НД5	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2
ПР3, ПР4, ПР5	РН2	Лк1, Лк10, Лк15, Лк16, Лк17, Лк18, Лк2, Лк22, Лк6, Лк7, Лк8, Лк9, Пр1, Пр10, Пр14, Пр15, Пр16, Пр2, Пр3, Пр5, Пр8, Пр9	НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО4
ПР1, ПР2, ПР3	РН3	Лк11, Лк13, Лк15, Лк17, Лк18, Лк19, Лк2, Лк3, Лк6, Лк7, Лк8, Лк9, Пр11, Пр12, Пр13, Пр14, Пр15, Пр16, Пр2, Пр3, Пр4, Пр8, Пр9	НД2, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3
ПР1, ПР2	РН4	Лк10, Лк12, Лк15, Лк18, Лк19, Лк2, Лк20, Лк21, Лк22, Лк23, Лк24, Лк4, Лк7, Лк8, Пр11, Пр12, Пр15, Пр16, Пр3, Пр5, Пр8	НД1, НД2, НД4, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО2, МСО3, МСО4

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР1, ПР2, ПР3, ПР4, ПР5	РН5	Лк12, Лк14, Лк16, Лк18, Лк2, Лк20, Лк24, Лк3, Лк4, Лк5, Лк6, Лк7, Лк8, Лк9, Пр12, Пр13, Пр16, Пр2, Пр5	НД2, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО2, МСО3, МСО4